

EUROOPA KOHTU OTSUS

1. aprill 1982*

[...]

*1. Eelotsuse küsimused – Euroopa Kohtu poole pöördumine – Liikmesriigi kohtu kohustus anda piisavalt täielikku teavet – Piirid
(EMÜ asutamislepingu artikkel 177)*

*2. Eelotsuse küsimused – Euroopa Kohtu pädevus – Piirid
(EMÜ asutamislepingu artikkel 177)*

*3. Kaupade vaba liikumine – Koguselised ekspordipiirangud – Samaväärse toimega meetmed – Minimaalsed riiklikud standardid vasikate nuumamiskohtade puhul – Vastuvõetavus
(EMÜ asutamislepingu artikkel 34)*

*4. Põllumajandus – Ühine turukorraldus – Tootjate või tarbijate diskrimineerimine – Keeld – Kohaldamisala – Liikmesriigi õigusnormides kehtestatud üldised tootmistingimused, millel on muud eesmärgid kui ühise turukorralduse omad – Keelus nimetamata tingimused
(EMÜ asutamislepingu artikli 40 kolmas lõik)*

5. Kaupade vaba liikumine – Põllumajandus – Ühine turukorraldus – Minimaalsed riiklikud standardid vasikate nuumamiskohtade puhul – Vastuvõetavus

[...]

Liidetud kohtuasjades 141/81 ja 143/81,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Kantongerecht d'Apeldoorn'i esitatud taotlused, millega soovitakse saada selles kohtus pooleli olevates menetlustes, mis on algatatud järgmiste isikute vastu:

1 . Gerrit Holdijk,

2 . Lubbartus Mulder,

3 . Veevoederbedrijf „Alpuro“ BV,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

eelotsust ühenduse asjakohaste õigusnormide tõlgendamise kohta, mis võimaldab sellel kohtul teha otsuse Madalmaade vasikate nuumamise kohti käsitlevate õigusnormide kokkusobivuse üle nende ühenduse õigusnormidega,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees O. Due, kohtunikud A. Chloros ja F. Grévisse,

kohtujurist: Sir Gordon Slynn,

kohtusekretär: peaametnik H. A. Rühl,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

1. Kantongerecht d'Apeldoorn esitas 21. mai 1981. aasta kolme kohtuotsusega, mis saabusid Euroopa Kohtu kantseleisse sama aasta 5. juunil, EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Euroopa Kohtule eelotsuse küsimuse ühenduse õiguse tõlgendamise kohta, et olla võimeline tegema otsust Madalmaade vasikate nuumamise kohti käsitlevate õigusnormide kokkusobivuse üle selle õigusega.

2. Küsimus esitati täpselt samas sõnastuses kõigis kolmes kohtuotsuses, mis tehti kriminaaljälitusmenetluste raames, mis olid algatatud ühe farmeri, ühe loomasöödaga kaupleja ja ühe loomasööta tootva äriühingu vastu, kellele heideti ette nuumvasikate pidamist kohtades, mis ei vasta 8. septembri 1961. aasta kuningliku määruse (millega viiakse ellu loomakaitseseaduse artikkel 1) (*Staatsblad* 296) artikli 2 punktis b ettenähtud tingimusele, sest nende kohtade mõõtmed on niisugused, et loomad ei saa ennast külili vabalt välja sirutada.

3. Kantongerecht leidis, et nende kohtuasjade arutamise seisukohast on otsustava tähtsusega teada, kas vasikate nuumamisega seoses on nimetatud määrus „vastuolus või kokkusobimatu EMÜ asutamislepinguga, ning kui on, siis kas see on nii ka juhul, kui sellel eesmärgil muudetud määruses võetakse vastu täpne õigusnorm – mida praegu veel ei ole –, mis käsitleb kohta, kus vasikat peetakse“. Seepärast tegigi kohtunik Officier van Justitie'le korralduse edastada toimik Euroopa Kohtule ning paluda sellel teha otsus eespool tsiteeritud küsimuse kohta.

Eelotsuse küsimuse sõnastus

4. Euroopa Kohtule esitatud kirjalikes märkustes ütles Taani valitsus, et eelotsusetaotluse esitamise otsustes ei ole ära toodud EMÜ asutamislepingu õigusnorme ega ühenduse õiguse neid valdkondi, millele liikmesriigi kohus viitab, ega ka põhjuseid, mille tõttu hakkas viimane kahtlema riiklike õigusnormide kokkusobivuses selle õigusega ning

arvama, et menetlemisel olevate kohtuasjade arutamiseks on vaja vastust esitatud küsimusele. Niisuguseid juhiseid ei saavat ka faktiliste asjaolude väga lühikesest kirjeldusest ega viitest riiklikele õigusnormidele. Taani valitsus teeb sellest järelduse, et eelotsusetaotluse esitamise ebatäielikud otsused ei võimaldanud tal esitada vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 20 märkusi sisu kohta, ning pakub välja loetelu, mis sisaldab teavet, mida iga eelotsusetaotluse esitamise otsus peaks tema arvates sisaldama.

5. Selles osas tuleb meenutada, et niisugused juhised on Euroopa Kohtu kohtupraktikas juba olemas. Nõnda sedastas Euroopa Kohus oma 16. detsembri 1981. aasta otsuses kohtuasjas C-244/80: Foglia v. Novello (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata), et on hädavajalik, et liikmesriigi kohtud selgitaksid põhjuseid, miks nad arvavad, et põhikohtuasjas pooleli oleva vaidluse lahendamiseks on tarvis vastust nende küsimustele, kui need põhjused ei ilmne üheselt toimikust. Lisaks ütles Euroopa Kohus oma 12. juuli 1979. aasta otsuses kohtuasjas C-244/78: Union laitère normande (EKL, lk 2663), et vajaduse tõttu jõuda ühenduse õiguse niisuguse tõlgendamiseni, mis aitaks liikmesriigi kohtunikku, tuleb määratleda õiguslik raamistik, millesse taotletud tõlgendus peab asetuma. Oma 10. märtsi 1981. aasta otsuses kohtuasjades 36/80 ja 71/80: Irish Creamery Milk Suppliers Association (EKL, lk 735) lisas ta, et sõltuvalt olukorrast võib olla kasulik, kui kohtuasja asjaolud selgitatakse välja ning puhtalt riigisisese õiguse probleemid lahendatakse hetkel, mil asi suunatakse edasi Euroopa Kohtule.

6. Nagu Taani valitsus põhjendatult rõhutas, ei ole eelotsusetaotluse esitamise otsustes toodud teave mitte ainult selleks, et Euroopa Kohus saaks anda kasulikke vastuseid, vaid ka selleks, et anda liikmesriikide valitsustele, samuti asjaomastele pooltele võimalus esitada märkusi vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 20. Euroopa Kohus peab nimelt hoolitsema selle võimaluse säilimise eest, võttes arvesse, et eespool nimetatud õigusnormi järgi teatatakse asjaomastele pooltele ainult eelotsuse esitamise otsustest.

7. Kuigi antud juhul ei ole eelotsusetaotluse esitamise otsustes eelotsuse küsimuse põhjuseid ära näidatud nii täpselt, nagu soovitatakse eespool mainitud kohtupraktikas, võimaldavad need siiski tõdeda, et liikmesriigi kohtu kahtlused puudutavad ühise turukorralduse kohaldamisalasse kuulavas loomakasvatuses liikmesriigi õigusaktiga kehtestatud tingimust. Nõnda jätkavad need kohtuasjad menetluste rida, milles Euroopa Kohus arutas juba ühenduse spetsiifiliste õigusnormide puudumisel niisuguste tingimuste kokkusobivust eeskirjadega, mis käsitlevad kaupade vaba liikumist, ning nendega, millega kehtestatakse ühine turukorraldus. Võttes arvesse võimalust täiendada kirjalikke märkusi suulise menetluse ajal, ei saa seega käsitada eelotsusetaotluse esitamise otsuste laadi – isegi selle äärmist lühidust – nii, et see on võtnud liikmesriikidelt võimaluse esitada eelotsuse küsimusele vastamiseks vajalikke märkusi.

8. Mis puudutab küsimuse sõnastust, siis tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu ülesanne ei ole teha EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel algatatud menetluse raames otsust selle kohta, kas liikmesriigi praegused või kavandatavad eeskirjad on kooskõlas ühenduse õigusega, vaid ainult selle tõlgendamise ja kehtivuse kohta. Niisiis tuleb esitatud küsimust käsitleda nii, et selles soovitakse teada, kas ühenduse õigust tuleb tõlgendada nii, et see ei luba liikmesriigil loomade kaitsmiseks säilitada või kehtestada ühepoolseid eeskirju, mis käsitlevad vasikate nuumamise kohti.

Vastus, mis tuleb anda

9. Ühenduse õigus ei sisalda oma praeguses arengujärgus erieeskirju, mis käsitleksid loomade kaitset loomakasvatustevõtetes. Sellest järeldub, et eelotsuse küsimuses taotletud arutelu võib piirduda kaupade vaba liikumist ja põllumajandussektori ühiseid turukorraldusi käsitlevate üldeeskirjadega.

10. Äriühingu sõnutsi, kes on süüdistatav ühes põhikohtuasjas lahendada tulevas vaidluses, ei võimalda Madalmaades nuumvasikate puhul praegu kasutatavad kohad loomadel ennast küllil vabalt välja sirutada ning enamik nendest kohtadest ei vasta ka mõõtmeid käsitlevatele täpsematele standarditele, mis on kavandatud selle määruse eelnõus, millele liikmesriigi kohtunik viitab. Kuigi Madalmaade eeskirjad puudutavad ainult vasikakasvatust Madalmaade territooriumil ega mõjuta niisiis kuidagi importi sellesse liikmesriiki, on neil selle äriühingu arvates siiski koguselise ekspordipiiranguga samaväärne toime ning need on seega vastuolus EMÜ asutamislepingu artikliga 34. Et 90% Madalmaade vasikalihatoodangust on mõeldud ekspordiks, eriti ekspordiks teistesse liikmesriikidesse, kahjustavat see, kui Madalmaade tootjatele kehtestatakse kulukamad tingimused kui need, mis on kehtestatud teiste liikmesriikide tootjatele, tingimata ühiste turukorralduste toimimist ning mitte ainult veiseliha ühise turukorralduse, vaid ka piimatoodete ühise turukorralduse toimimist, sest lõss on nuumvasikate põhiline sööt. Niisugused tingimused olevat niisiis vastuolus ka ühenduse eeskirjadega, mis käsitlevad põllumajandusturgude ühist korraldust, samuti EMÜ asutamislepingu artikli 40 kolmanda lõiguga, mille kohaselt peab niisugune korraldus välistama tootjate igasuguse diskrimineerimise ühenduse piires.

11. Mis puudutab EMÜ asutamislepingu artiklit 34, siis on Euroopa Kohus korduvalt otsustanud (viimati oma 14. juuli 1981. aasta otsuses kohtuasjas 155/80: Oebel (EKL, lk 1993), et selles artiklis on osutatud riiklikke meetmeid, mille eesmärgiks või mõjuks on eksporditeede spetsiifiline kitsendamine ning nõnda liikmesriigisisese kaubanduse ja selle ekspordikaubanduse erineva kohtlemise kehtestamine, et tagada erisoodustus kodumaisele toodangule või asjaomase riigi siseturule. Samamoodi ei ole aga õigusnormiga, mis näeb ette vasikate nuumamise kohtade minimaalsed standardid, sõltumata sellest, kas loomad või nende liha on mõeldud kodumaisele turule või ekspordiks.

12. Mis puudutab põllumajandusturgude ühist korraldust käsitlevaid eeskirju, siis kõigepealt tuleb rõhutada, et niisuguse korralduse kehtestamisel EMÜ asutamislepingu artikli 40 järgi ei ole siiski sellist mõju, et see vabastaks põllumajandustootjaid igasugustest riiklikest õigusnormidest, millel on muud eesmärgid kui need, mida hõlmab ühine turukorraldus, kuid millel seetõttu, et need mõjutavad tootmistingimusi, võib olla mõju kodumaise toodangu mahule või selle tootmise kuludele ning seetõttu ka ühisturu toimimisele kõnesolevas sektoris. Igasuguse tootjate ühenduse piires diskrimineerimise keeld, mis on kehtestatud artikli 40 kolmandas lõigus, viitab ühise turukorralduse eesmärkidele ja mitte erinevatele tootmistingimustele, mis tulenevad üldist laadi riiklikest õigusnormidest, millel on muud eesmärgid.

13. Selles olukorras ei saa tõlgendada asjaolu, et põllumajandusturgude ühist korraldust käsitlevates määrustes puudub igasugune õigusnorm, mis tagaks loomade kaitse

loomakasvatustevõtetes, nii, nagu see muudaks liikmesriikide õigusnormid selles valdkonnas kohaldamatuks niikaua, kuni võetakse vastu võimalikud hilisemad ühenduse õigusnormid. Selline tõlgendus oleks vastuolus ühenduse huviga tervise ja loomade kaitse vastu, millest annavad tunnistust muuhulgas EMÜ asutamislepingu artikkel 36 ning nõukogu 19. juuni 1978. aasta otsus 78/923 põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooniga ühinemise kohta (EÜT L 323, lk 12).

14. Seega tuleb eelotsuse küsimusele vastata nii, et oma praeguses arengujärgus ei keela ühenduse õigus liikmesriigil loomade kaitsmiseks säilitada või kasutusele võtta ühepoolseid eeskirju, millega kehtestatakse standardid, mida peab loomade kaitsmise eesmärgil järgima vasikate nuumamise kohtade sisseseadmisel ning mida kohaldatakse vasikate suhtes sõltumata sellest, kas nad on mõeldud kodumaisele turule või ekspordiks.

Kohtukulud

15. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Madalmaade valitsuse, Taani valitsuse ja Euroopa Ühenduste Komisjoni kohtukulud ei hüvitata; et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus liikmesriigi kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS (teine koda),

vastates Kantongerecht d'Apeldoorn'i 21. mai 1981. aasta kohtuotsustega esitatud eelotsuse küsimusele, otsustab:

Oma praeguses arengujärgus ei keela ühenduse õigus liikmesriigil loomade kaitsmiseks säilitada või kasutusele võtta ühepoolseid eeskirju, millega kehtestatakse standardid, mida peab loomade kaitsmise eesmärgil järgima vasikate nuumamise kohtade sisseseadmisel ning mida kohaldatakse vasikate suhtes sõltumata sellest, kas nad on mõeldud kodumaisele turule või ekspordiks.

Due

Chloros

Grévisse

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 1. aprillil 1982. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

Teise koja esimees

kohtusekretäri korraldusel

O. Due

H. A. Rühl,

vanemametnik